

# ONLINE SCHOLING: PREVENTIEF KLINISCH REDENEREN VANUIT EEN GEPERSONALISEERD PERSPECTIEF



Miriam Weijers, Jeugdarts, arts Maatschappij & Gezondheid  
Docent en promovendus UM

Carolien Bastiaenen: Universitair hoofddocent UM, afd. Epidemiologie

# SEBASTIAAN

groot (SD +2)  
gehoor ↓ (soms)

vrolijk, actief  
sterke wil  
spraak/taal +/-



veel buiten  
tekenen ↓

school stom  
onrust, afgeleid  
gevoelig

Juf maakt zich grote zorgen!  
Advies aan Moeder: naar huisarts of .....evt. jeugdarts

# Huisarts en/of Specialist

- lichamelijk probleem/ziekte?
- psychisch probleem/stoornis?

## Reactieve zorg

*diagnose & behandeling  
ziekte/stoornis*

# Jeugdgezondheidszorg

- vroeg opsporen/ voorkomen  
ziekte/stoornis
- normale opgroei problemen?
- bij geen problemen/klachten:

***beschermen & bevorderen  
gezondheid/ontwikkeling***

## Pro-actieve Preventie

*volgen ontwikkeling & gezondheid*

*zonodig verwijzen*

*uitleg/ normaliseren/ advies*

## Predictie

*voorwaarden scheppen  
optimale gezondheid/ontwikkelen*

# “PERSONALIZED HEALTH CARE”

- **Persoonlijk:**
  - op maat, passend bij individuele kenmerken kind & omgeving
- **Preventief en Predictief**
- **Pro-actief, Positieve benadering**  
(uitgaan van gezondheid, niet ziekte)
- **Participatief**
  - actieve betrokkenheid  
ouders/jongeren
  - bekrachtigen, zomogelijk regierol



# GEPERSONALISEERDE JGZ

## Klinisch redeneren

- gezondheid: welke factoren hebben positieve/negatieve invloed?
- interactie tussen de vele factoren

Koppelen  
informatie &  
interpretaties  
aan medische kennis



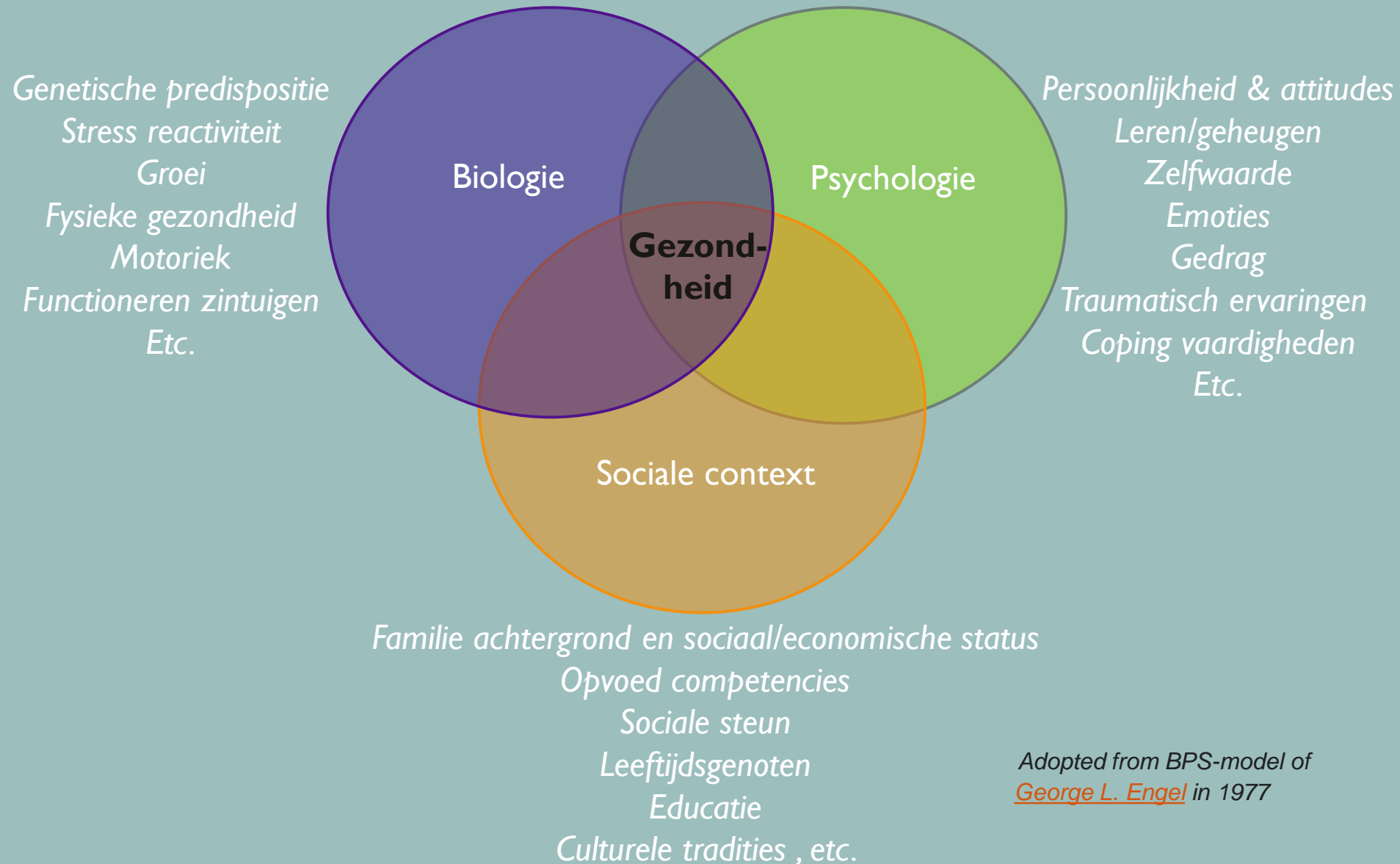
- Gegevens verzamelen
  - anamnese
  - onderzoek

- Analyse:
  - ordenen
  - verbanden leggen
  - theorieën/hypothesen

- Acties
  - behandeling
  - verandering gedrag/omgeving

monitoring

# BIOPSYCHOSOCIALE MODEL VAN GEZONDHEID



Adopted from BPS-model of  
George L. Engel in 1977

# SEBASTIAAN

## Fysieke/mentale functies & structuren

groot (SD +2)  
gehoor ↓ (soms)

vrolijk, actief  
sterke wil  
spraak/taal +/-



veel buiten  
tekenen ↓

school stom  
onrust, afgeleid  
gevoelig

## Activiteiten & Participatie

Juf maakt zich grote zorgen!  
Advies aan Moeder: naar huisarts of .....evt. jeugdarts

genetische  
aanleg

zwangerschap

geboorte

life events

zorg

medicatie

gezin

opvoeding

netwerk

opleiding

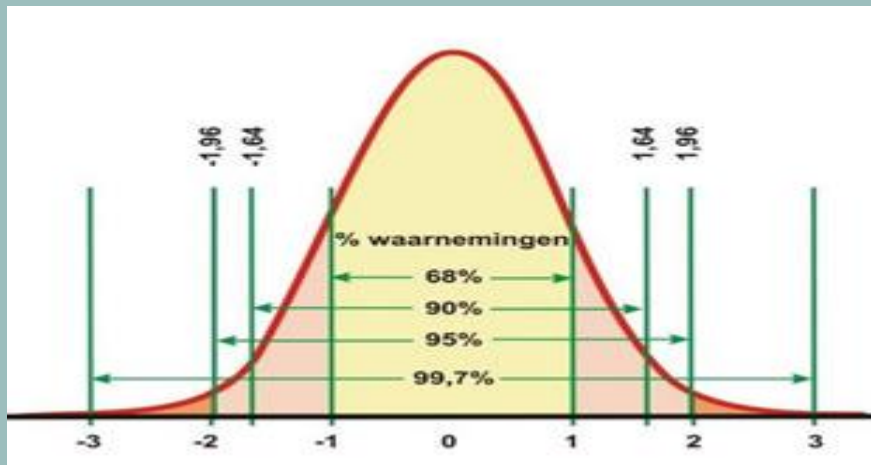
werk

cultuur

# GEPERSONALISEERDE JGZ

Klinisch  
redeneren

- gezondheid: welke factoren hebben positieve/negatieve invloed?
- interactie tussen de vele factoren



*relateren aan:*

- ✓ *brede marge*  
“normale ontwikkeling”
- ✓ *continuüm:*  
*verleden en toekomst*



*meenemen perspectieven van alle betrokkenen*

doorzien van multidimensionale processen (= complex)  
op weg naar gezondheid of ongezondheid?



## Dont's/ oppassen met.....

- vertellen/overtuigen wat het beste is
- te snel/ongevraagd advies en oplossing bieden

## Do's/ wat is helpend.....

- Vragen stellen, actief luisteren
- Perspectief ouder/jongeren?
- Toon
- Benoem:krachten en evt. ambivalentie
- Ontlok verandertaal.
- Soms tijd geven/los laten



## “Empowerment” =

- zelf kunnen inschatten & beslissen
- zelf invloed te hebben,
- bewust van eigen krachten/sterke punten (kind & gezin)



## Voorwaarden:

- educatie op maat
  - hun perspectief is uitgangspunt
  - toegang tot begrijpelijke informatie : inzicht in gezondheidssituatie
  - ondersteunen (zo laagdrempelig mogelijk)

# OEFENEN: HOE DOE JE DAT SAMEN

Met ondersteuning:  
visualisatie & ordening  
360CHILDoc

(ICF)

Rollen:

- Kind
- Ouder
- Leerkracht
- Jeugdarts



Hallo,  
Ik ben Sebastiaan.  
Ik ben een jongen van 4 jaar.  
Als ik thuis ben, voel ik me  
meestal blij, vrolijk, maar  
school vind ik stom!

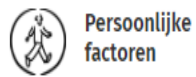
Leerkracht: Ik maak me zorgen!  
Hij vraagt heel veel aandacht in  
klas. Hij heeft een sterke wil, is  
onrustig en heeft een slechte  
concentratie.

Hij komt niet tot werken!  
Aan de poort luistert hij niet  
naar moeder (vaak boos).

## CASUS SEBASTIAAN

Moeder naar jeugdarts “gestuurd” door leerkracht.  
Ze wilt het beste voor haar kind.  
Maar, weet niet wat ze kan verwachten,  
Ik neem S. nog niet mee, wil geen onnodige stempel,  
hem niet het gevoel geven dat hij niet oké is.

# CASUS SEBASTIAAN GESPREK MET MOEDER



Persoonlijke factoren

## Genetische aanleg

Ziekten in familie  
Aanleg voor over/ondergewicht

ADHD, ASS (neefjes)

## Zwangerschap / geboorte

Duur  
Intoxicaties  
Gewicht  
Apgarscores  
Ziekenhuisopname  
Gehoorscreening

39 weken keizersnede  
2940 gram  
4/7/10  
3 dagen couveuse

## Vroege ontwikkeling

Eerste lach  
Ontwikkeling  
Los lopen

5 wk. jong  
18 mnd

## Ingrijpende gebeurtenissen

Gebeurtenissen

## Voorgeschiedenis

Medicatie  
Ontvangen zorg  
Tandarts  
Vaccinatiestatus

Astma, Ventolin zn  
OMA 2017  
Adenotomie



Lichamelijke functies & structuren

Klachten	-	-	-
Gehoor	-	-	-
Zien	-	-	-
Bril/lenzendragend	-	-	-
Lengte	-	-	-
Gewicht	-	-	-
Zindelijkheid	urine	ontlasting	-
- dag	-	-	-
- nacht	-	-	-
Lichamelijke ontwikkeling	-	-	-

Fysiek



Activiteiten & participatie

Rechts/linkshandig	-	-	-
Pengreep	-	-	-
Internet/social media/gamen	-	-	-
Lichaamsbeweging	-	-	-
Zwemles	-	-	-
Zwemdiploma	-	-	-
Voeding	-	-	-
Tanden poetsen	-	-	-



Sebastiaan 4jr4mnd

Mentaal

hechting	-	-	-
Vragenlijst	-	-	-
- psychosociaal	-	-	-
- aandacht	-	-	-
- emotioneel	-	-	-
Persoonlijkheid	-	-	-
Slapen	-	-	-
Spraak/taal ontwikkeling	-	-	-
Meertaligheid	-	-	-
Denkniveau	-	-	-

balans

Concentratie ↓

vrolijk open  
Sterke wil

jong

gaat niet graag

onrustig/actief

komt niet tot werken

soms luisteren ↓ boos

## Gedrag

## Interactie

- ouder/kind  
- kind/JGZ  
- volwassenen

goed

duidelijkheid/ structuur & positieve aansturing nodig



Externe factoren

## Directe omgeving

Gezinsleden  
Moeder 38 jr  
Vader 39 jr.  
Zus Lana 2jr8 mnd

Bijzonderheden gezin

Samenstelling gezin  
Competentie o  
Sociale steun  
Passief roken

consequent+ structuur+

## Leefomgeving

	Vader	Moeder
Afkomst	-	-
Spreektaal	-	-
Opleiding	MBO	MBO
Geloof	-	-
Beroep (vader)	Vertegenwoordiger	-
Betaald werk (moeder)	-	-
Betaald werk (moeder)	Kapster	-
Financiën	-	-
Huisvesting	-	-
Buurt	-	-
Voorschoolse voorziening	-	-
School	-	-

# Gesprek Moeder en JGZ onderzoek:



## Persoonlijke factoren

### Genetische aanleg

Ziekten in familie  
Aanleg voor over/ondergewicht

**ADHD, ASS (neefjes)**

### Zwangerschap / geboorte

Duur  
Intoxicaties  
Gewicht  
Apgarscores  
Ziekenhuisopname  
Gehoorscreening

**39 weken keizersnede**  
**2940 gram**  
**4/7/10**  
**3 dagen couveuse**

### Vroege ontwikkeling

Eerste lach  
Ontwikkeling  
Los lopen

**5 wk. jong**  
**18 mnd**

### Ingrijpende gebeurtenissen

Gebeurtenissen

**gepest op school**

### Voorgeschiedenis

Medicatie  
Ontvangen zorg  
Tandarts  
Vaccinatiestatus

**Astma, Ventolin zn**  
**OMA 2017**  
**Adenotomie**



## Lichamelijke functies & structuren

Klachten -  
Gehoor **twijfelachtig**  
Zien **voldoende**  
Bril/lenzendragend -  
Lengte **ruim boven-gemiddeld, +2SD**  
Gewicht -  
Zindelijkheid urine ontlasting  
- dag **ja ja**  
- nacht **ja ja**  
Lichamelijke ontwikkeling

## Fysiek



## Activiteiten & participatie

Rechts/linkshandig -  
Pengreep **tekent thuis nauwelijks**  
Internet/social media/gamen -  
Lichaamsbeweging **veel-buiten**  
Zwemles -  
Zwemdiploma -  
Voeding -  
Tanden poetsen -



**Sebastiaan 4jr4mnd**

## Mentaal

hechting **balans**  
Vragenlijst  
- psychosociaal  
- aandacht  
- emotioneel  
Persoonlijkheid **vrolijk open**  
Sterke wil  
Slapen  
Sprak/taal ontwikkeling **jong**  
Meertaligheid  
Denkniveau

School **gaat niet graag**  
**onrustig/actief**  
**komt niet tot werken**  
Gedrag **soms luisteren ↓ boos**  
Interactie **goed**  
- ouder/kind  
- kind/JGZ  
- volwassenen **duidelijkheid/ structuur & positieve aansturing nodig**



## Externe factoren

### Directe omgeving

Gezinsleden -  
**Moeder 38 jr**  
**Vader 39 jr.**  
**Zus Lana 2jr8mnd**

Bijzonderheden gezin -  
Samenstelling gezin -  
Competentie o  
Sociale steun **consequent+ structuur+**  
Passief roken

### Leefomgeving

	Vader	Moeder
Afkomst	-	-
Spreektaal	-	-
Opleiding	<b>MBO</b>	<b>MBO</b>
Geloof	<b>Vertegenwoordiger</b>	
Beroep (vader)	<b>Kapster</b>	
Betaald werk (moeder)	<b>bevoorderend</b>	
Betaald werk (vader)	<b>bevoorderend</b>	
Huisvesting	<b>negatieve feedback</b>	
Buurt	<b>te veel van hem geest?</b>	
Voorvoorziening		
School		

# CASUS: SEBASTIAAN

## Aanknopingspunten preventieve acties:

- structuur, duidelijkheid (afstemming ouders/school)
- tijd om te rijpen, voorkom overeisen, uitleg invloed grote lengte
- positieve ervaringen/feedback, fouten maken mag,/laat eigen fouten zien
- momenten creëren dat hij kan bewegen
- plan bij escalatie emotieregulatie: evt. (afstemming)
- indien periode niet goed horen, op plek dicht bij juf, check,
- thuis ook tekenen (makkelijk/beleefwereld), belonen (samen buiten)
- in de gaten houden pesten, bijsturen sociale interacties
- vervolgen JGZ en RTO (evt. afstemmen (para)medici)

## Laagdrempelige hulp:

- logopedie
- ergotherapie op school (planning, structuur, schrijven, sensorisch profiel)
- vaktherapie/psychomotore therapie op school

## Overleg/acties 1<sup>st</sup>/2<sup>de</sup> lijn:

- overleg/terugverwijzing KNO arts: buisjes?
- cognitief onderzoek kinderneuroloog/beg. Kempenhaeghe?
- GGZ

## CASUS 2: CHAYENNE

*bijna hetzelfde startpunt/aanleiding van JGZ consult  
echter  
heel andere aanknopingspunten voor preventie*





## Persoonlijke factoren

### Genetische aanleg

Ziekten in familie  
Aanleg voor  
over/ondergewicht

Mv.M borderline

### Zwangerschap / geboorte

Duur  
Intoxicaties  
Gewicht  
Apgarscores  
Ziekenhuisopname  
Gehoorscreening

depressie

### Vroege ontwikkeling

Eerste lach  
Ontwikkeling  
Los lopen

huilbaby

heel vlot

### Ingrijpende gebeurtenissen

### Voorgeschiedenis

Medisch

Medicatie  
Ontvangen zorg  
Tandarts  
Vaccinatiestatus

oc KA groei,  
dietist

moeder wil geen  
hulpverlening



## Lichamelijke functies / structuren

Klachten  
Gehoor  
Zien  
Bril/lenzendragend  
Lengte  
Gewicht  
Zindelijkheid  
dag  
nacht  
Lichamelijke ontwikkeling

voldoende

percentiel 10, stabiel

Fysiek



Chayenne  
4jaar+4mnd.

Mentaal

hechting: zoekende naar balans  
Vragenlijst  
- psychosociaal  
- aandacht  
- emotioneel  
Persoonlijkheid  
Slapen  
Sprak/taal ontwikkeling  
Meertaligheid  
Denkniveau

concentratie +

angstig, boos

sterke wil

vlot



## Activiteiten en participatie

Rechts/linksnavigatie  
Pengreep  
Internet/social  
media/gamen  
Lichaamsbeweging  
Zwemles  
Zwemdiploma  
Voeding  
Tanden poetsen  
Verzorging

tekent heel mooi

doet ingewikkelde  
spelletjes op tablet

weinig, kieskeurig

School

lief, maakt werk niet af

Gedrag

luistert niet

Interactie

- ouder/kind  
- kind/JGZ  
- volwassenen

bazig naar moeder



## Externe factoren

### Directe omgeving

Gezintleden

moeder  
depressie

Bijzonderheden gezin

betrokken,  
inconsequent

Samenstelling gezin  
Competentie ouder(s)  
Sociale steun  
Passief roken

moeder  
zwanger

### Leefomgeving

uitgebreid  
netwerk

Afkomst

Spreektaal

Opleiding

Geloof

Beroep (vader)

vader 2 banen,  
wel consequent

Betaald werk (vader)

Beroep (moeder)

Betaald werk  
(moeder)

Financiën

belemmerend

Huisvesting

Buurt

Voorschoolse  
voorziening

School

Basisschool

# CASUS: CHAYENNE

## Aanknopingspunten preventieve acties:

- school veilige haven, ei kwijt kunnen (persoon, aandacht, duidelijkheid)
- begrip voor angst/ boosheid; plan voor regulatie
- duidelijkheid/structuur (afstemming school/ouders)
- passend aanbod, creativiteit talenten benutten, positieve feedback
- plan eten/voeding op school (afstemmen)
  
- vervolg JGZ (evt. ook laagdrempelig advies opvoeding)
- vervolg RTO

## Laagdrempelige hulp:

- triple P, JGZ-verpleegkundige of JHV
- MW: stichting leergeld/kerstpakket/voedselbank, subsidies etc.
- inzet netwerk
- Sociaal Medische indicatie: opvang
- vaktherapie/ergotherapie (sensorisch profiel)
- kansrijke start (stevig ouderschap, voorzorg)

## Overleg/acties 1<sup>st</sup>/2de lijn:

- overleg KA/ sociale pediatrie?
- JHV en/of GGZ



### Persoonlijke factoren

#### Genetische aanleg

Ziekten in familie dyslexie  
 Aanleg voor over/ondergewicht geen

#### Zwangerschap / geboorte

Duur 42 weken  
 Intoxicaties -, roken, -, -  
 Gewicht 3750 gram, -  
 Apgarscores 8 en 9  
 Ziekenhuisopname 13-1 tot 16-1-2014  
 Gehoorscreening voldoende

#### Vroege ontwikkeling

Eerste lach 4 weken  
 Ontwikkeling jong  
 Los lopen 18 maanden

#### Ingrijpende gebeurtenissen

Gebeurtenissen verhuizing 2016  
 opa overleden 2017

#### Voorgeschiedenis

Medisch oorontsteking 2017  
 RS virus 2015  
 Medicatie nee  
 Ontvangen zorg logopedie 2017  
 Tandarts 2x/jaar  
 Vaccinatiestatus volgens schema



### Lichamelijke functies & structuren

Klachten geen  
 Gehoor onvoldoende  
 Zien voldoende  
 Bril/lenzendragend nee  
 Lengte stabiel, ver boven gemiddeld, binnen streeflengte  
 Gewicht gemiddeld, gezond  
 Zindelijkheid urine ontlasting  
 - dag ja ja  
 - nacht nee ja  
 Lichamelijke ontwikkeling voldoende

### Fysiek



### Activiteiten & participatie

Rechts/linkshandig rechtshandig  
 Pengreep -  
 Internet/social media/gamen conform leeftijd  
 Lichaamsbeweging veel  
 Zwemles nee  
 Zwemdiploma nee  
 Voeding voldoende  
 Tandpoetsen 2x/dag  
 Verzorging goed



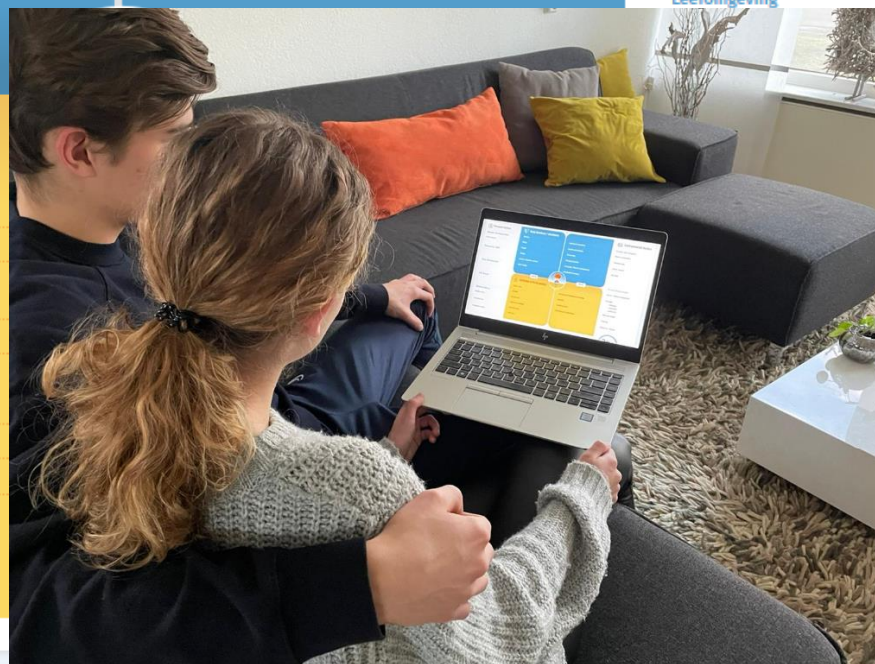
### Externe factoren

#### Directe omgeving

Gezinsleden moeder 05/06/1984  
 vader 12/11/1963  
 zus 01/05/2016  
 Bijzonderheden gezin oma inwonend -  
 Samenstelling gezin tweeoudergezin  
 Competentie ouder(s) bevorderend  
 Sociale steun bevorderend  
 Passief roken nee, nooit als ...

#### Leefomgeving

Moeder NL dialect LBO RK  
 eter  
 r  
 twicht  
 twicht  
 en  
 erssen



# ACHTERGRONDINFO

&

voor interactieve en uitprintbare pdf's zie link:

<https://360child-profile.nl/instructie-materiaal/>

# VRAGENLIJST



Link naar korte vragenlijst:

[https://maastrichtuniversity.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV\\_02myPgpCLG3Ej66](https://maastrichtuniversity.eu.qualtrics.com/jfe/form/SV_02myPgpCLG3Ej66)

# HARTELIJK DANK!

*voor jullie aandacht & focus  
en actieve participatie!*



*\*Take  
home message*



**Laten we onze kinderen.....**

**...persoonlijk nemen !!!**

Miriam Weijers, contact:  
[m.weijers@maastrichtuniversity.nl](mailto:m.weijers@maastrichtuniversity.nl)



**Maastricht University**